

Φιλοδοξία καὶ ταπεινοφροσύνη (Μάρκ. ι´32-45) (Ἄρχιμανδρίτης Νικάνωρ Καραγιάννης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ὁ Χριστὸς μιλάει προφητικὰ γιὰ τὸ πάθος Του. Προετοιμάζει τοὺς μαθητὲς του γιὰ τὶς σκληρὲς ὥρες τῶν δραματικῶν γεγονότων ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν. Προλέγει τὸ ποτήριο τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου ποὺ θὰ πιοῦν καὶ τὸ βάπτισμα τῆς θυσίας τοῦ αἵματος ποὺ θὰ ὑποστοῦν. Ὅμως οἱ μαθητὲς ἀδιαφορώντας γιὰ τὴν καταλληλότητα τῆς στιγμῆς ζητοῦν πρωτεῖα καὶ τιμές. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Χριστοῦ εἶναι σαφὴς καὶ κατηγορηματικὴ, «οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε», δὲν ξέρετε τί ζητᾶτε. Κάτι ἀνάλογο συμβαίνει καὶ στὴν προσωπικὴ μας ζωὴ, ὅταν τὰ αἰτήματά μας εἶναι μικροπρεπῆ. Ὅταν λαχταρᾶμε, διακρίσεις, χρῆμα, προβολὴ καὶ ἐπιβολὴ στοὺς ἄλλους. Καὶ τὸ τραγικὸ εἶναι ὅτι τὰ ζητᾶμε ἀπὸ τὸν Χριστό, ποὺ τὰ περιφρόνησε καὶ ἀποκάλυψε τὴ μηδαμινότητά τους.

Τὸ πάθος τῆς φιλοδοξίας

Τὸ φυσικὸ αἴτημα γιὰ ἄνοδο καὶ πρωτιά ἔχει τὶς ρίζες του στὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας, τότε πού ὁ Θεὸς ἔδωσε τὴν ἐντολὴ στους ἀνθρώπους «ἀρχέτωσαν ἐπὶ πάσης τῆς γῆς». Ἡ ἔμφυτη τάση τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀνεβαίνει ψηλὰ καὶ νὰ προοδεύει στὴν ἐπιστήμη, τὴν τεχνολογία καὶ σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδά τῆς ζωῆς βελτιώνει τὴν ποιότητά της καὶ προάγει τὸν πολιτισμό. Ἡ ἔμφυτη, ὅμως, αὐτὴ τάση διαστρέφεται ἀπὸ τὸν ἐγωισμό σὲ πάθος καὶ ἁμαρτία. Εἶναι ἡ συνέπεια τῆς πτώσης τῶν πρωτοπλάστων, τότε πού τὰ πράγματα ἀντιστράφηκαν. Ὁ ἐγωισμὸς παραβίασε τὰ ὄρια τῆς φύσης καὶ τῆς ζωῆς. Ἄν ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι προσανατολισμένος στὸν Θεό, γίνεται ἀναπόφευκτα ἐγωκεντρικὸς καὶ φιλόδοξος, πράγμα πού σημαίνει ὅτι ὅλοι οἱ ἄλλοι γίνονται μέσα γιὰ τὴ δική του ἱκανοποίηση.

Ὁ πόθος τῆς φιλοδοξίας γίνεται πάθος πού ἀναζητᾷ νὰ παραμερίσει, νὰ ὑποτάξει, νὰ καταδυναστεύει καὶ νὰ καταπιέσει τοὺς ἄλλους. Γι' αὐτὸ ὁ φιλόδοξος εἶναι ἀδίστακτος καὶ σκληρός. Κατεβάζει τοὺς ἄλλους προκειμένου νὰ ἀνεβεῖ αὐτός. Ἐπιδιώκει ἀξιώματα ὄχι γιὰ νὰ ὑπηρετεῖ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν. Ἔτσι δηλητηριάζει τὶς διαπροσωπικὲς του σχέσεις καὶ τὶς ὁδηγεῖ σὲ ἀδιέξοδο. Γίνεται μισητὸς καὶ ἀτιμώτερος πάντων. Μέσα στὴ φιλαρχία του πνίγεται ἀπὸ τὴν ἰδιοτέλεια, τὴν κολακεία, τὴν ὑποκρισία καὶ καταλήγει σὲ πικρὸ κενό τῆς ματαιοφροσύνης. Ἔστω καὶ ἂν ἀναρριχηθεῖ σὲ ὑψηλὰ ἀξιώματα, ἔστω καὶ ἂν

πετύχει τὶς ματαιόδοξες ἐπιδιώξεις του, παραμένει ἀχόρταγος, παραδομένος στὸ τυραννικὸ καὶ ἀνικανοποίητο πάθος του.

Τὸ μεγαλεῖο τῆς ταπεινοφροσύνης

Ὁ Χριστὸς μᾶς προτρέπει νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὴν ψυχικὴ ἀρρώστια τῆς φιλοδοξίας μὲ τὴ θεραπευτικὴ ἀγωγή τῆς ταπεινοφροσύνης. Στὴν πληγὴ τῆς φιλαρχίας μᾶς ὑποδεικνύει τὸ φάρμακο τῆς διακονίας καὶ τῆς θυσίας. Μὲ τὸν λόγο καὶ τὸ παράδειγμά Του φανερώνει τὸν ἀσφαλῆ δρόμο τῆς κατάκτησης τοῦ μεγαλείου. Ὁ Χριστὸς εἶναι ταπεινός, «μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶος εἰμι καὶ ταπεινός τῆ καρδίᾳ» (Ματθ. 11,29) καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλεῖο καὶ ἡ δόξα Του. Μία δόξα ποὺ προέρχεται καὶ ἐκφράζεται μὲ τὴν ταπείνωση ἀνατρέπει τὴ συνηθισμένη ἀνθρώπινη λογικὴ. Ἀκοῦμε τὸν Χριστὸ νὰ μιλάει γιὰ δόξα τῆ νύχτα τοῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ τῆς ἀτίμωσης στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ «νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ» (Ἰω. 13,31). Ἡ ταπείνωση γίνεται ἡ πηγὴ τῆς τελειότητας, ὁ μαγνήτης ποὺ ἐλκύει τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ. «Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν» (Α' Πέτρ. 5,5).

Γιὰ τὰ μέτρα τοῦ κόσμου ἡ δύναμη μετριέται μὲ τὴν ἐξουσία καὶ τὴν ἐπιβολὴ στὸς ἄλλους. Γιὰ τὰ σταθμὰ τοῦ Θεοῦ ἡ ἀξία ζυγίζεται μὲ τὴ διακονία καὶ τὴ θυσία γιὰ τοὺς ἄλλους. Ἄλλωστε ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς τονίζει ὅτι «οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Μαρκ. 10,45). Ὁ σταυρικὸς Του θάνατος ὑπῆρξε τὸ ἀποκορύφωμα καὶ ἡ ἀπόδειξη τῆς διακονίας Του. Ὅταν διακονοῦμε τοὺς ἄλλους, ἐπιβεβαιώνουμε ὅτι ἀκολουθοῦμε τὸν Χριστὸ καὶ θεραπεύουμε ὅ,τι πονάει τὸν ἄνθρωπο. Κάθε φορὰ ποὺ ὑπηρετοῦμε τοὺς ἄλλους μᾶς διαπερνᾷ ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ γινόμαστε ὁ πραγματικὸς ἑαυτὸς μας.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸ μεγαλεῖο τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τῆς μέχρι θυσίας διακονίας πρὸς τὸν ἄλλον δὲν ἦταν ποτὲ καὶ δὲν εἶναι καὶ σήμερα ἀποδεκτὸ ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ τὸν πολιτισμὸ του. Μία ἀκόμη ἀνατροπὴ καὶ ἀντίφαση μέσα στὶς τόσες πολλὲς στὸν ἀγῶνα τῆς σωτηρίας. Φαίνεται ἰδεώδης καὶ ἀκατόρθωτη. Ὅμως ἅς μὴν ξεχνᾶμε «τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστί» (Λκ. 18,27). Γι' αὐτὸ ἅς ἐμπιστευόμαστε τὸν Θεὸ καὶ ἅς προσπαθοῦμε. Ἄς κάνουμε ἐμεῖς τὴν προσπάθεια γιὰ νὰ βάλει ὁ Θεὸς τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr